

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Garai & Colnár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Garai Géza ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Strasser Dr. Józsa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Strasser Tibor ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen jóhírnév megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. április 6. napján kelt 26.P.22.228/2008/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett és 12. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy a ...ban megjelent fizetett hirdetéssel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasítja; az alperes által fizetendő perköltséget 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegre, míg a kereseti illetéket 21.000 (Huszonegyezer) forintra mérsékli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 5.000 (Ötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - felhívásra - az államnak 8.000 (Nyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg 16.000 (Tizenhatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam visel.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes szülész-nőgyógyász szakorvos, a mesterséges megtermékenyítés területén nemzetközi szaktekintély, egyéb tudományos tisztségei mellett 2007-ben az ... Társaság, az ... választott elnöke lett, míg Magyarországon a mesterséges megtermékenyítéssel foglalkozó ... Kft. munkatársaként tevékenykedett. Az alperesi társaság az ... tagszervezete.

Az alperes nevében elnöke - az ugyancsak mesterséges megtermékenyítéssel foglalkozó ... Intézet munkatársa - 2008. február 19-én e-mailben arról tájékoztatta

az ... akkori elnökét, hogy a felperes egy off-shore társaság mögé rejtőzve próbál bekerülni a magyarországi üzleti életbe; az ... nevének személyes anyagi haszonszerzés céljára történő kereskedelmi felhasználását elfogadhatatlannak ítélve, kérte a szervezet álláspontjának közlését. Az ... elnökének mindezt cáfoló válaszát követően az alperes elnöke 2008. március 5-én ismételt levelet írt az ... elnökének azzal, hogy a felperes fizetett hirdetést közölt a ... 2008. február 27-ei számában, melyben a ... Kft. alapító tulajdonosaként, és tudományos igazgatójaként tüntette fel magát, és állította, hogy az ... megválasztott elnöke. Médiatudósításokra hivatkozva állította, hogy a felperes és a társaság más tulajdonosai által a működési engedély megszerzése érdekében benyújtott hivatalos iratok meghamisított adatokat tartalmaznak, és értesülései szerint az ügyben büntető feljelentést tettek. Ez utóbbi e-mailt az alperesi társaság elnöke 2008. április 13-án az ... végrehajtó bizottsága valamennyi tagjának eljuttatta, állásfoglalásukat kérve „ebben a zavaros ügyben”.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az elnöke által az ... elnökéhez írott leveleiben megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Előadta, hogy az első levél azt sugallja: a felperes tisztességtelen módon akar bekerülni a magyar üzleti életbe, és ez a hamis látszat alkalmas arra, hogy a felperes ...-n belüli megítélését hátrányosan befolyásolja. Az alperes a felperest alaptalanul vádolta meg azzal, hogy egy off-shore cég mögé rejtőzve próbál bekerülni a magyar üzleti életbe. A felperes nem jelentetett meg fizetett hirdetést, az ezzel kapcsolatos valótlan alperesi közlés azt sugallja, hogy a felperes az ...-n belüli tisztségét anyagi haszonszerzésre használja fel. Állította, hogy engedély kérelmet nem terjesztett elő sehol, önmagában sérelmes az a valótlan közlés, hogy a működési engedély megszerzése érdekében hatóságoknál járt volna el. Ráadásul az alperes ezzel a közléssel azt a hamis látszatot keltette, miszerint az ügyben a kft. bejegyzésével kapcsolatos iratok hamisított adatai miatt tett büntetőfeljelentés a felperes ellen is irányul. Hangsúlyozta, hogy a ... Kft.-nek a felperes nem tagja, az egyes céges reklámok őt tévesen jelölték meg alapítóként. A reklámokból nem lehet olyan tényeket kreálni, hogy az off-shore cégen keresztül tulajdonosa a kft.-nek. Keresetében a jogsértés megállapítása mellett az alperes jogsértő tevékenysége abbahagyására kötelezését és a jogsértéstől való eltiltását kérte, valamint, hogy az alperes a jogsértés miatt bocsánatkérése kifejezésével adjon elégtételt, és levelét az ... elnökének is küldje meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy való, nem sértő tényeket közölt. Az a kijelentés, hogy a felperes egy off-shore cég mögé rejtőzne, vélemény, mely nem sérti a felperest. Hangsúlyozta, hogy az alperesi levelekben írt értesülések túlnyomórészt a ... Kft. által kibocsátott szakmai, illetve propaganda anyagokban szerepelnek. Álláspontja szerint, ha a felperes csupán tudományos igazgatóként érintett a társaság működésében, akkor is érdeke, hogy a cég minél nagyobb haszonra tegyen szert, egyebekben a felperes saját nyilatkozatai is arra utaltak, hogy a kezdetektől részt vett az alapítási munkálatokban, a felperes a cég honlapján az alapítók között szerepelt, így az alperes helyes logikával következtetett arra, hogy a cégnyilvántartásban a tagok

között szereplő, ismeretlen tagsággal feltüntetett külföldi cég tagjaként vesz részt a kft. munkálataiban.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a 2008. február 19-ei, az ... elnökének írott levelében valótlanul állította, miszerint a felperes egy off-shore társaság mögé rejtőzve kíván bekerülni a magyar üzletbe, valamint a 2008. március 5-ei levelében annak valótlan állításával, hogy a felperes maga jelentetett meg fizetett hirdetést, mely szerint alapító tulajdonosa a ... Kft.-nek és az ... tisztségét is feltüntette. Ugyanezen levél azon hamis látszat keltésével sérti a felperes jóhírnévét, hogy a felperes részt vett hamis tartalmú okiratok hivatalos szervekhez való eljuttatásában. Az alperest „a hasonló jellegű” jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte, hogy 15 napon belül magánlevél formájában bocsánatkérése kifejezése mellett ismerje el a jogsértés tényét, és levelét az ... elnökének is küldje meg. Az alperest a felperes részére 84.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte és úgy rendelkezett, hogy a 84.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság 12. számú polgári kollégiumi állásfoglalására utalással hangsúlyozta, hogy a kifogásolt közlést a maga egészében vizsgálva, megállapítható volt, hogy az e-mailekben az alperes nem csupán rideg tényeket közölt, hanem felfokozott hangvétellel számolt be az általa valónak vélt tényekről, eseményekről. A sérelmezett közléseket az elsőfokú bíróság a tényállítások körébe sorolta, melyek tartalma az, hogy a felperes tisztességtelen üzleti magatartást tanúsítva egy off-shore cégen keresztül próbál vállalkozásával piachoz jutni Magyarországon; ...-béli tisztségével visszaélve reklámozza vállalkozását, melyhez engedély kérésekor meghamisított adatokat tartalmazó iratok kerültek benyújtásra.

Megállapítható volt, hogy a felperes nem tulajdonosa és nem is alapítója a ... Kft.-nek. Bár volt erre szándék, a megállapodás nem jött létre, ezt alátámasztotta a ... igazgatójának nyilatkozata, amely szerint a felperes nem volt, és jelenleg sem tagja a cégnek. Kétségtelen, hogy az ellentmondásos kommunikációból az alperes ezzel ellentétes információkra is szert tehetett, azonban ezek az adatok nem alapozhatták meg az alperes azon következtetését, hogy a felperes egy off-shore cégen keresztül lenne a kft. tulajdonosa. Nem lehetett megállapítani, hogy a hirdetés a felperestől származna, vagy a beleegyezésével készült és nem a kft. felperestől független tevékenységének az eredménye. A működési engedély megszerzésével kapcsolatban az alperes nem tudta igazolni, hogy a felperes hamisított iratokat nyújtott volna be, mivel az utóbb valótlanul bizonyult adatot tartalmazó szakmai önéletrajz nem a felperestől származott. A felperes jóhírnévét sértette, hogy az alperesi közlés őt indokolatlanul összefüggésbe hozta más személy életrajzának fogyatékoságával. Az elsőfokú bíróság az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, különös tekintettel arra, hogy a felperes a peres eljárásban egy újabb, az ... végrehajtó bizottsága tagjaihoz címzett alperesi e-mailet csatolt, melyben az alperes ismételten a felperes személyét és tevékenységét kritizálta. Tekintve azonban, hogy e levél nem a keresetben sérelmezett közléseket tartalmazta, a keresetben

sérelmezett jogsértés folyamata megszakadt, ezért a bíróság a jogsértés abbahagyására az alperest nem kötelezte. Az elsőfokú bíróság helyt adott az elégtétel adására vonatkozó kereseti kérelemnek is. A perköltség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, és annak megváltoztatásával kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megállapította, hogy bár a keresetben sérelmezett tények valóságtartalma a felperesre nézve nem bizonyított, de a cégre nézve, melynek vezetőségében a felperes részt vett, nem valótlanok, mert a felperes a cég életében 2009. márciusáig aktív szerepet játszott. A felperes több mint egy évig a nevét adta egy cég működéséhez, nagy nyilvánosság előtt vállaltan annak a vezetője volt, jóllehet a cég az ő személyével kapcsolatban félretájékoztatta a nyilvánosságot, a felperes ... elnöki mivoltát használta fel a reklámozásra, és a felperessel közösen elkészített szakmai anyagban hamis adatokat szerepeltetett. Mindezek a körülmények azonban mindaddig nem zavarták a felperest, amíg az alperes levele alapján, amely felfedte ezeket a Nyugat-Európában vállalhatatlan tényeket, a felperes már lépéseket tett a jóhírnév védelme érdekében.

Kifejtette, hogy a felperes a céggel való együttműködése során nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna, saját felróható magatartására pedig nem hivatkozhat. A felperes saját megnyilvánulásai szerint is a cég alapítójaként, tulajdonosaként szerepelt, amennyiben a cég etikátlan reklámjáról, illetőleg a hamis adatokat tartalmazó szakmai anyagról nem tudott, akkor nem volt elég körültekintő, emiatt nem felel meg az eljárása az elvárhatósági mércének, azonban utólag a saját felróható magatartására nem hivatkozhat. Álláspontja szerint a felperes keresetindítása a személyhez fűződő jogokkal való visszaélésnek minősül, nem fér össze a joggyakorlás társadalmi rendeltetésével, így keresetét a Ptk. 4. § (2) bekezdése, valamint az 5. § (1) és (2) bekezdései alapján is el kellett volna utasítani.

Előadta: önmagában a felfokozott hangvétel nem jelenti, hogy a tényállítás, híresztelés egyben sértő is. Sem az a kijelentés, hogy a felperes off-shore társaság mögé rejtőzne, sem az, hogy a felperes fizetett hirdetést jelentetett meg, melyben azt állította, hogy ő alapító tulajdonos és az ... választott elnöke, és egyben új, magyarországi vállalkozásának tudományos igazgatója is, nem minősülhet sértőnek. Egyebekben a felperes a médiaközlések ellen nem tiltakozott. Az a kijelentés pedig, hogy az egészségügyi kormányzathoz benyújtott hivatalos iratok meghamisított adatokat tartalmaznak, és ez ügyben büntetőfeljelentést tettek, teljes mértékben megfelel a valóságnak, mert a médiatudósítások ezt tartalmazták.

A fellebbezési tárgyaláson tett kiegészítésében a költségviselésre vonatkozó rendelkezések felülvizsgálatát kérte az illetékfizetési kötelezettség mértéke és az azzal összhangban álló perköltség megállapítása érdekében.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Visszautasította azt az alperesi érvelést, hogy jogait visszaélészerűen, rosszhiszeműen, illetve tisztességtelenül gyakorolta volna. Hangsúlyozta, hogy az időközben megszűnt tudományos igazgatói tisztségéből fakadóan a felperesnek a ... kft. működésében feladata, hatásköre nem volt, míg az, hogy meddig állt fenn együttműködése a céggel, a per szempontjából jelentőséggel nem bír. Álláspontja szerint az alperes valótlan tényállításai alkalmasak voltak arra, hogy a felperes megítélését mind az ...-n belül, mind a meddőségi/reprodukciós egészségügyi területen hátrányosan befolyásolják, különösen a felperes ...-beli választott elnöki tisztségére.

Az alperes fellebbezése részben alapos.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a tekintetben, hogy az alperesi levelek azon közlése, miszerint a felperes tisztességtelen módon próbál bekerülni a magyarországi üzletbe, sérti a felperes jóhírnevét. A cégnyilvántartás adatai alapján az az állítás, hogy a felperes az ismeretlen tagságú cég tagjaként vesz részt a kft. működésében, és azon keresztül tisztességtelen módon próbál bekerülni a magyarországi üzletbe, olyan valótlan közlés, mely olyan szükségtelen információtöbblettel bír, ami a köztisztelőben álló felperes jóhírnevét a szabad véleménynyilvánítás határán túlmutató ténytartalmat hordozva sérti. Ugyanezen okból sértő a felperesre nézve az a közlés, amely személyét meghamisított tartalmú okiratok felhasználásával hozza összefüggésbe.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapíthatóan a felperes maga sem tiltakozott a médiában megjelent olyan közlések ellen, melyek a ... kft. alapítójaként, tulajdonosaként tüntették fel. Az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanúk vallomása szerint voltak olyan tárgyalások a felperes és a cég között, hogy a felperes tudományos igazgatói munkavégzése kapcsán tulajdonossá váljon a cégben. Maga a felperes is többször nyilatkozott úgy, hogy kezdetektől részt vett a cég alapításában, a cég honlapján is szerepelt alapítóként. Mindebből az következik, hogy a ...ban megjelent hirdetés a felperes szándékát tükrözte, ezért az a valótlan közlés, hogy a hirdetést a felperes tette közzé, a felperes tevékenységének megítélése szempontjából olyan lényegtelen pontatlanság, amely a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja értelmében jogsértés megállapítását nem eredményezheti, ezért a Fővárosi Ítéltábla a ...ban megjelent fizetett hirdetéssel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasította.

A kereseti illeték tekintetében az elsőfokú bíróság által alkalmazott számítási mód, amely a meg nem határozható pertárgyérték szerinti illeték összegét sérelmezett kijelentésenként külön-külön számította fel, a Pp. rendelkezéseiből nem vezethető

le. Az előterjesztett kereset az illeték egyszeri felszámítására ad lehetőséget. Ennek megfelelően, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pervesztesség-pernyertesség arányára figyelemmel módosítani kellett a kereseti illeték és jogi képviselő munkadíjának viselésére vonatkozó rendelkezést.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben változtatta meg.

Az alperes fellebbezése részben volt eredményes, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a pervesztesség-pernyertesség arányának megfelelően kötelezte a feleket az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és a 46. § (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési eljárási illetékből álló perköltség megfizetésére, azzal, hogy az alperes Itv. 5. § (2) bekezdése szerinti illetékmentességére figyelemmel a fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli .

Budapest, 2010. február 17.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró